

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 29 października 2015 r.

Znak: WK-610/27/4/15

Pan
Henryk Gazurek
Wójt Gminy
Istebna

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w okresie od 14 lipca 2015 r. do 20 sierpnia 2015 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Istebna za okres od 1 stycznia 2011 r. do 20 sierpnia 2015 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 1 września 2015 r. przez Wójta Gminy Istebna oraz Skarbnika Gminy Istebna, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.).

W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- *W bilansach z wykonania budżetu Gminy Istebna sporządzonych na dzień 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2014 r. nie wykazano zobowiązań finansowych w pozycji „Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)”, a zobowiązania krótkoterminowe wykazano jako zobowiązania długoterminowe.*

Było to niezgodne z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm. oraz Dz. U. z 2013 r. poz. 289). Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości, przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Natomiast zgodnie z § 17 ust. 6 ww. rozporządzenia z wykonania budżetu

jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

Zgodnie z zestawieniem sporządzonym w trakcie kontroli przez pracownika Referatu Finansowego, zobowiązania finansowe krótkoterminowe na koniec poszczególnych lat wynosiły:

na 31 grudnia 2013 r. – 2.237.594,09 zł,

na 31 grudnia 2014 r. – 1.692.034,16 zł.

Bilans z wykonania budżetu za 2013 r. podpisały p. Danuta Rabin – była Wójt Gminy Istebna oraz p. Bronisława Fiedor – Skarbnik Gminy Istebna.

Bilans z wykonania budżetu za 2014 r. podpisali p. Henryk Gazurek – Wójt Gminy Istebna oraz p. Bronisława Fiedor – Skarbnik Gminy Istebna.

Projekty bilansów za lata 2013 - 2014 zostały sporządzone przez p. Bronisławę Fiedor – Skarbnika Gminy Istebna na podstawie danych przygotowanych przez Zastępcę Głównego Księgowego oraz Inspektora Referatu Finansowego.

Wniosek nr 1

Przestrzegać prawidłowego podziału zobowiązań z tytułu kredytów na krótkoterminowe i długoterminowe w trakcie sporządzania bilansu z wykonania budżetu Gminy Istebna, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.) oraz § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

W zakresie wymiaru podatku od nieruchomości:

– *Nieprawidłowo przeprowadzono czynności sprawdzające wobec dwóch podatników podatku od nieruchomości:*

✓ *do dnia 18 sierpnia 2015 r. wobec podatnika o nr ewidencyjnym 1/18, będącego osobą prawną, co było niezgodne z art. 272 pkt 3, 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 613).*

W dniu 2 maja 2014 r. Gmina Istebna zawarła z ww. podatnikiem umowę najmu gruntu na okres od 1 maja 2014 r. do 30 września 2014 r. Przedmiotem umowy najmu była położona w Istebnej działka nr 3586 o pow. 1.500 m². Zgodnie z umową, wynajmowany grunt miał być wykorzystywany do transportu mas ziemnych i przemieszczania maszyn. Kontynuacją ww. umowy była umowa najmu gruntu z dnia 1 października 2014 r. zawarta na okres od 1 października 2014 r. do 30 listopada 2014 r. W składanych deklaracjach i korektach deklaracji podatnik nie wykazał do opodatkowania wynajmowanych na podstawie tych umów powierzchni gruntów.

W myśl art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegają nieruchomości, m.in. grunty. Stosownie do art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 1, art. 6 ust. 9 pkt 2 ww. ustawy, podstawę opodatkowania stanowi dla gruntów – powierzchnia,

natomiast obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku a osoby prawne są obowiązane odpowiednio skorygować deklaracje w razie zaistnienia zdarzenia w trakcie roku podatkowego, mającego wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, w terminie 14 dni od dnia zaistnienia tego zdarzenia.

Dopiero w trakcie kontroli, w dniu 18 sierpnia 2015 r., wystosowano do podatnika wezwanie do złożenia w terminie 7 dni od doręczenia wezwania, korekty deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości na 2014 r. Do dnia zakończenia kontroli podatnik nie złożył korekty deklaracji oraz nie uregulował należności z tytułu podatku od nieruchomości od wynajmowanego gruntu.

Kwota niepobranego podatku od nieruchomości od ww. podatnika za okres od czerwca 2014 r. do listopada 2014 r. wynosiła 638,00 zł.

- ✓ *do dnia 4 sierpnia 2015 r. wobec podatnika o nr ewidencyjnym 1/3598, będącego osobą fizyczną, co było niezgodne z art. 272 pkt 1 lit. a, art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 613).*

W dniu 14 stycznia 2013 r. Gmina Istebna zawarła z podatnikiem umowę dzierżawy na czas nieokreślony, której przedmiotem był grunt o pow. 30 m², będącego częścią działki nr 3744/3 położonej w Istebnej, z przeznaczeniem na usytuowanie na ww. gruncie garażu – obiektu tymczasowego, nie związanego trwale z gruntem.

Podatnik do dnia kontroli nie złożył informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, w związku z zawarciem ww. umowy.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm., obecnie Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), obowiązek podatkowy powstaje od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym powstały okoliczności uzasadniające powstanie tego obowiązku. Natomiast, stosownie do art. 6 ust. 6 ww. ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, osoby fizyczne są obowiązane złożyć właściwemu organowi podatkowemu informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, sporządzoną na formularzu według ustalonego wzoru, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego w zakresie podatku od nieruchomości.

Dopiero w trakcie kontroli, w dniu 4 sierpnia 2015 r., organ podatkowy wezwał podatnika do przedłożenia Wójtowi Gminy Istebna w terminie 7 dni od doręczenia pisma, informacji w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego. W dniu 10 sierpnia 2015 r. podatnik złożył w Urzędzie Gminy Istebna stosowne informacje w sprawie podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego, a organ podatkowy wydał dla ww. podatnika decyzje w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości za lata 2013 - 2015.

Podatnik uregulował należność z tytułu podatku od nieruchomości w dniu 11 sierpnia 2015 r.

Przyczyną nieprawidłowości był brak przepływu informacji pomiędzy pracownikami wykonującymi zadania związane z wynajmowaniem/wydzierżawianiem nieruchomości gruntowych a pracownikami Referatu Finansowego wykonującego zadania z zakresu podatków. Zgodnie z wyjaśnieniami p. Bronisławy Fiedor – Skarbnika Gminy Istebna, ww. umowy najmu/dzierżawy gruntu sporządzali pracownicy Referatu Finansowego.

W jednostce umowy najmu/dzierżawy nieruchomości gruntowych na polecenie Wójta Gminy Istebna przygotowywali zarówno pracownicy Referatu Gospodarczego i Rolnictwa, jak i pracownicy Referatu Finansowego.

W obowiązujących w jednostce przepisach wewnętrznych nie określono zasad przepływu informacji w zakresie powszechności opodatkowania pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Gminy Istebna, ani też w obrębie samego Referatu Finansowego. Sprawy z zakresu podatków i opłat, w tym podatku od nieruchomości, były prowadzone przez pracowników Referatu Finansowego. Nadzór w tym zakresie sprawowała p. Bronisława Fiedor – Skarbnik Gminy Istebna.

Zgodnie z zakresem czynności, do p. Bronisławy Fiedor – Skarbnika Gminy Istebna, należało dokonywanie kontroli finansowej i przygotowanie w tym celu obiegu dokumentów finansowych, a także przygotowanie projektów zarządzeń Wójta Gminy Istebna.

Wniosek nr 2

Podjąć działania mające na celu objęcie wymiarem podatku od nieruchomości podatnika o nr ewidencyjnym 1/18, najemcę gruntu na podstawie umów z dnia 2 maja 2014 r. i dnia 1 października 2014 r. zawartych na okres od 1 maja 2014 r. do 30 listopada 2014 r., mając na uwadze art. 2 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 1, ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.).

Wniosek nr 3

Opracować i wdrożyć pisemne procedury pozwalające na prawidłowy przepływ informacji w zakresie powszechności opodatkowania oraz wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Istebna w zakresie przepływu informacji o zawartych umowach najmu/dzierżawy nieruchomości w celu prawidłowego dokonywania przez nich czynności sprawdzających oraz dokonywania wymiaru podatku od nieruchomości, mając na uwadze art. 272 pkt 1 lit. a, art. 272 pkt 3, oraz art. 274a § 1 i § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.), art. 2 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 4 ust. 1 pkt 1, art. 6 ust. 1, ust. 6, ust. 9 pkt 2 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 849 z późn. zm.), a także art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie dochodów z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- *W latach 2011 - 2014 nie pobierano opłat przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych od przedsiębiorców, którym wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z terminem ważności od dnia 1 stycznia następnego roku, czym naruszono art. 11¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm., Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.). Zgodnie z art. 11¹ ust. 2 przywołanej wyżej ustawy, opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnosi się na rachunek gminy, przed wydaniem zezwolenia.*

Przedsiębiorcy, którym wydano w latach 2011 - 2014 zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z terminem ważności od dnia 1 stycznia następnego roku, uiszczali opłaty w terminie płatności I raty zamiast przed wydaniem zezwolenia.

Powyższe dotyczyło wydanych zezwoleń:

- nr II/122/A/122/11, II/122/B/122/11 z dnia 13 grudnia 2011 r.,
- nr I/12/A/12/11, I/12/B/12/11, I/12/C/12/11 z dnia 15 grudnia 2011 r.,
- nr II/128/A/128/11, II/128/B/128/11, II/128/C/128/11 z dnia 30 grudnia 2011 r.,
- nr I/60/A/60/14, I/71/C/71/14 z dnia 30 grudnia 2014 r.,
- nr II/123/A/123/14, II/123/B/123/14, II/123/C/123/13 z dnia 2 stycznia 2014 r.

Zadania w zakresie naliczania opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzone były przez Inspektora Referatu Społeczno-Administracyjnego, nad którym nadzór sprawował Kierownik tego Referatu.

- *W latach 2011 - 2014 wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, pomimo złożenia przez przedsiębiorców niekompletnych wniosków, czym naruszono art. 18 ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm., Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).*

Stosownie do art. 18 ust. 5 ww. ustawy, wniosek o wydanie zezwolenia zawiera:

- 1) *oznaczenie rodzaju zezwolenia;*
- 2) *oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres, w przypadku ustanowienia pełnomocników ich imiona, nazwiska i adres zamieszkania;*
- 3) *numer w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej;*
- 4) *przedmiot działalności gospodarczej;*
- 5) *adres punktu sprzedaży;*
- 6) *adres punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego)*

Stosownie do art. 18 ust. 6 ww. ustawy, do wniosku o wydanie zezwolenia należy dołączyć: dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych; zgodę właściciela, użytkownika, zarządcy lub administratora budynku, jeżeli punkt sprzedaży będzie zlokalizowany w budynku mieszkalnym wielorodzinnym; decyzję właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu, o której mowa w art. 65 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.).

Powyższe stwierdzono w przypadku:

- *wniosku przedsiębiorcy, na podstawie którego wydano zezwolenia nr II/128/A/128/11, II/128/B/128/11, II/128/C/128/11 z dnia 30 grudnia 2011 r., w których nie zawarto: oznaczenia rodzaju zezwolenia, numeru w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej, adresu punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego) oraz do ww. wniosku nie dołączono dokumentu potwierdzającego tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych;*
- *wniosku przedsiębiorcy, na podstawie którego wydano zezwolenia nr I/12/A/12/11, I/12/B/12/11, I/12/C/12/11 z dnia 15 grudnia 2011 r., w których nie zawarto: oznaczenia rodzaju zezwolenia, numeru w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej, adresu punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego) oraz do ww. wniosku nie dołączono: dokumentu potwierdzającego tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych*

(wymaganego art. 18 ust. 6 pkt 2 ww. ustawy) i decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu;

- wniosku przedsiębiorcy, na podstawie którego wydano zezwolenia nr I/60/A/60/14, I/71/C/71/14 z dnia 30 grudnia 2014 r., w których nie zawarto: adresu punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego) oraz do ww. wniosku nie dołączono decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu;

- wniosku przedsiębiorcy, na podstawie którego wydano zezwolenia nr II/123/A/123/14, II/123/B/123/14, II/123/C/123/13 z dnia 2 stycznia 2014 r., w których nie zawarto: oznaczenia rodzaju zezwolenia, numeru w rejestrze przedsiębiorców lub ewidencji działalności gospodarczej, adresu punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego) oraz do ww. wniosku nie dołączono dokumentu potwierdzającego tytuł prawny wnioskodawcy do lokalu stanowiącego punkt sprzedaży napojów alkoholowych (wymaganego art. 18 ust. 6 pkt 2 ww. ustawy) i decyzji właściwego państwowego inspektora sanitarnego o zatwierdzeniu zakładu;

- wniosku przedsiębiorcy, na podstawie którego wydano zezwolenia nr I/90/A/90/13, I/90/B/90/13, I/90/C/90/13 z dnia 22 sierpnia 2013 r. (ważne od 22 sierpnia 2013 r.), w których nie zawarto: adresu punktu składowania napojów alkoholowych (magazynu dystrybucyjnego).

Ponadto, organ zezwalający nie zastosował trybu określonego w art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), zgodnie z którym jeżeli podanie nie czyni zadość innym wymaganiom ustalonym w przepisach prawa, należy wezwać wnoszącego do usunięcia braków w terminie siedmiu dni z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.

- W latach 2011 - 2014 wydano zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych bez uzyskania pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, czym naruszono art. 18 ust. 3a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm., Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

Stosownie do art. 18 ust. 3a ww. ustawy, organ zezwalający wydaje zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych po uzyskaniu pozytywnej opinii gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałami rady gminy.

Powyższe stwierdzono w przypadku następujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:

- nr II/128/A/128/11, II/128/B/128/11, II/128/C/128/11 z dnia 30 grudnia 2011 r.,

- nr II/122/A/122/11, II/122/B/122/11 z dnia 13 grudnia 2011 r.,

- nr I/12/A/12/11, I/12/B/12/11, I/12/C/12/11 z dnia 15 grudnia 2011 r.,

- nr I/90/A/90/13, I/90/B/90/13, I/90/C/90/13 z dnia 22 sierpnia 2013 r.,

- nr II/123/A/123/14, II/123/B/123/14, II/123/C/123/13 z dnia 2 stycznia 2014 r.,

- nr I/60/A/60/14, I/71/C/71/14 z dnia 30 grudnia 2014 r.

- W latach 2011 - 2015 nieprawidłowo naliczono opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, tj.: poprzez zaokrąglenie tej opłaty do pełnej złotówki, co było niezgodne z art. 11¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu

w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm., Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

Prowadzenie spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należało do Inspektora Referatu Społeczno-Administracyjnego. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Społeczno-Administracyjnego w zakresie prawidłowego wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, pobierania i naliczania opłat przed wydaniem zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych, stosownie do art. 11¹ i art. 18 ust. 5 i ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.).

- *W latach 2012 - 2015 (do 30 czerwca 2015 r.) niebieżąco dokonywano przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ewidencji syntetycznej konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w ewidencji księgowej Urzędu Gminy Istebna.*

Powyższym naruszono art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.) oraz zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 289) oraz w zarządzeniu Nr 0151/182/2010 Wójta Gminy Istebna z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości oraz zasad kontroli zarządczej w zakresie gospodarki finansowej obowiązującej w Urzędzie Gminy w Istebnej. Zgodnie z przytoczonymi przepisami rozporządzenia oraz zgodnie z zapisami zakładowego planu kont - na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone należności z tytułu dochodów budżetowych i zwroty nadpłat, a na stronie Ma konta ujmuje się wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności.

Ponadto, stosownie do art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych prowadzą rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o finansach publicznych. Plany kont powinny uwzględniać, że w ewidencji księgowej ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków.

Powyższe polegało na:

- *dokonaniu w 2012 r. rocznego przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod datą 6 kwietnia 2012 r. i następnych przypisów pod datą 30 września 2012 r. i 31 grudnia 2012 r. (do wysokości wniesionych opłat),*

- dokonaniu w latach 2013 - 2015 przypisu należności z tytułu opłaty za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod datą ostatniego dnia kwartału na koncie syntetycznym do wysokości wniesionych w łącznej kwocie w tym okresie (kwartale) opłat.

W trakcie kontroli dokonano przypisu należności z tytułu III raty opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Bezpośrednią przyczyną nieprawidłowości było nieterminowe przekazanie przez Inspektora Referatu Społeczno-Administracyjnego do Referatu Finansowego informacji o wysokości przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W zarządzeniu Nr 0151/182/2010 Wójta Gminy Istebna, w rozdziale V - zasady emisji, obiegu i kontroli dokumentów księgowych obowiązujące w Urzędzie Gminy w Istebnej nie wskazano sposobu oraz terminów przekazania do Referatu Finansowego informacji o wysokości rocznego przypisu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Prowadzenie w latach 2011 - 2015 spraw związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych należało do Inspektora Referatu Społeczno-Administracyjnego. Nadzór nad ww. pracownikiem sprawował Kierownik Referatu.

Ponadto, w 2011 r. dokonywano przypisu należności z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w księgach rachunkowych jednostki dopiero w momencie dokonania wpłaty tych należności, bezpośrednio na koncie 720 – „Przychody z tytułu dochodów budżetowych” w korespondencji z kontem 130 – „Rachunek bieżący jednostki” z pominięciem konta 221 – „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Powyższym naruszono zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861) oraz w zarządzeniu Nr 0151/182/2010 Wójta Gminy Istebna z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości oraz zasad kontroli zarządczej w zakresie gospodarki finansowej obowiązującej w Urzędzie Gminy w Istebnej. Zgodnie z zakresem czynności dekretacja i księgowanie dokumentów księgowych dochodów należało do Zastępcy Głównego Księgowego. Nadzór w tym zakresie należał do p. Bronisławy Fiedor – Skarbnika Gminy Istebna.

Wniosek nr 5

Zapewnić prowadzenie ewidencji na koncie 221, stosownie do zasad funkcjonowania konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289).

W zakresie zamówień publicznych:

- *W zakresie przeprowadzonych w 2012 r. postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie przetargu nieograniczonego pn.: „Remonty cząstkowe dróg gminnych na terenie Gminy Istebna w 2012 r.” oraz w trybie z wolnej ręki pn.: „Remonty cząstkowe dróg gminnych na terenie Gminy Istebna w 2012 r. – roboty dodatkowe” stwierdzono, że Gmina Istebna udzieliła zamówienia publicznego dodatkowego na roboty budowlane pn. „Remonty cząstkowe dróg gminnych na terenie Gminy Istebna w 2012 r. – roboty dodatkowe” na kwotę 102.000,00 zł w trybie z wolnej ręki, pomimo braku spełnienia przesłanek warunkujących udzielenie zamówienia w tym trybie.*

Zamówienie to było zamówieniem dodatkowym do zamówienia podstawowego pn. „Remonty cząstkowe dróg gminnych na terenie Gminy Istebna w 2012 r.” na kwotę 299.997,19 zł, udzielonego w trybie przetargu nieograniczonego w dniu 20 kwietnia 2012 r. i zakończony 24 sierpnia 2012 r.

Powyższym naruszono art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), stosownie do którego zamawiający może udzielić zamówienia z wolnej ręki, w przypadku udzielania dotychczasowemu wykonawcy usług lub robót budowlanych zamówień dodatkowych, nieobjętych zamówieniem podstawowym i nieprzekraczających łącznie 50% wartości realizowanego zamówienia, niezbędnych do jego prawidłowego wykonania, których wykonanie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia, jeżeli:

a) z przyczyn technicznych lub gospodarczych oddzielenie zamówienia dodatkowego od zamówienia podstawowego wymagałoby poniesienia niewspółmiernie wysokich kosztów lub

b) wykonanie zamówienia podstawowego jest uzależnione od wykonania zamówienia dodatkowego.

Do udzielenia zamówienia w tym trybie konieczne jest spełnienie wszystkich wymienionych w tym przepisie przesłanek, pomiędzy którymi musi zachodzić związek przyczynowo-skutkowy, m.in.: udzielenie zamówienia było niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, jego udzielenie stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia.

Zamawiający wszczął postępowanie, w wyniku którego doszło do udzielenia niniejszego zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki w dniu 15 sierpnia 2012 r., przekazując zaproszenie do złożenia oferty wykonawcy zamówienia podstawowego i udzielił przedmiotowego zamówienia w dniu 27 sierpnia 2012 r.

W opisywanym przypadku nie zaistniała przesłanka, zgodnie z którą udzielenie zamówienia dodatkowego było niezbędne do prawidłowego wykonania zamówienia podstawowego, skoro zamówienia dodatkowego udzielono w dniu 27 sierpnia 2012 r., a zamówienie podstawowe zostało uznane za prawidłowo wykonane już w dniu 24 sierpnia 2012 r. (ostatni dla zamówienia podstawowego protokół odbioru robót z dnia 24 sierpnia 2012 r.).

Ponadto, żadna z wyremontowanych dróg Gminy Istebna w ramach zamówienia podstawowego nie wymagała wykonania na nich jakichkolwiek dodatkowych remontów cząstkowych (robót dodatkowych), a zatem zleczone prace w ramach robót dodatkowych (wykonanych w większości na innych niż zaplanowane do remontu w ramach zamówienia podstawowego drogach Gminy Istebna) były niezależne od zamówienia podstawowego.

Zamawiający nie wykazał również, że wykonanie remontów cząstkowych na drogach objętych zamówieniem na roboty dodatkowe stało się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia. W opisywanym przypadku, fakt, że roboty

dotatkowe wykonano w całości na innych drogach gminnych w sołectwie Istebna niż te, na których realizowano zadanie podstawowe w tym sołectwie, a w przypadku drogi Istebna - Burowie, konieczność jej remontu była już zgłoszona (zaplanowana) na etapie udzielania zamówienia podstawowego, zaś została ona wyremontowana w ramach zamówienia dodatkowego, świadczy o tym, że remonty częściowe dróg gminnych objęte robotami dodatkowymi nie stały się konieczne na skutek sytuacji niemożliwej wcześniej do przewidzenia.

Powyższego zamówienia w imieniu Gminy Istebna udzieliła p. Danuta Rabin – była Wójt Gminy Istebna.

Wniosek nr 7

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Istebna biorącymi udział w przygotowaniu i przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówień publicznych, w zakresie:

- weryfikacji przesłanek udzielania zamówień publicznych w trybie z wolnej ręki stosownie do art. 67 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.) oraz art. 10 ust. 1, art. 7 ust. 3 ww. ustawy,
- prawidłowego przygotowywania projektów umów w sprawie zamówień publicznych, stosownie do art. 140 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych, mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wynagrodzeń:

- *W 2014 r. zaniechano niezwłocznego naliczenia i wypłacenia odprawy przysługującej p. Danucie Rabin – byłemu Wójtowi Gminy Istebna, której stosunek pracy został rozwiązany w związku z upływem kadencji. Odprawę naliczono na podstawie pisma nr SA.2121.1.2015 z dnia 10 marca 2015 r. i wypłacono w dniu 27 marca 2015 r., podczas gdy stosunek pracy p. Danuty Rabin – byłego Wójta Gminy Istebna ustał w dniu 5 grudnia 2014 r.*

Powyższym naruszono § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. Nr 50, poz. 398 z późn. zm.) jednorazowa odprawa w związku z przejściem na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy jest wypłacana w dniu ustania stosunku pracy.

Według wyjaśnień p. Bronisławy Fiedor – Skarbnika Gminy Istebna ww. pismo wpłynęło do Referatu Finansowego w dniu 11 marca 2015 r.

Stosownie do postanowień § 155 zarządzenia Nr 0151/182/2010 Wójta Gminy Istebna z dnia 31 grudnia 2010 r. w sprawie wprowadzenia dokumentacji zasad (polityki) rachunkowości oraz zasad kontroli zarządczej w zakresie gospodarki finansowej obowiązującej w Urzędzie Gminy w Istebnej (rozdział V - zasady emisji, obiegu i kontroli dokumentów księgowych obowiązujące w Urzędzie Gminy w Istebnej) dokumenty stanowiące podstawę do sporządzenia listy płac, przekazywane są do Referatu Finansowego w terminie umożliwiającym wypłatę wynagrodzenia stosownie do obowiązującego w Urzędzie regulaminu pracy.

Ponadto, zobowiązania z tytułu ww. odprawy nie ujęto w księgach rachunkowych 2014 r. oraz w konsekwencji w sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych i Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za 2014 r.

Zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289), do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.

Zobowiązanie z tytułu ww. odprawy ujęto w księgach rachunkowych roku 2015 Urzędu Gminy Istebna.

Ponadto, w świadectwie pracy (w ustępie 6), sporządzonym w dniu 5 grudnia 2011 r. dla p. Danuty Rabin – byłego Wójta Gminy Istebna, podpisanym przez Przewodniczącego Rady Gminy Istebna, nie zawarto informacji dotyczących należności z tytułu ww. odprawy. Powyższym naruszono § 1 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania (Dz. U. Nr 60, poz. 282 z późn. zm.), zgodnie z którym w świadectwie pracy zamieszcza się m.in. informacje niezbędne do ustalenia uprawnień ze stosunku pracy, dotyczące należności ze stosunku pracy uznanych i niezaspokojonych przez pracodawcę do dnia ustania tego stosunku, z powodu braku środków finansowych.

Prowadzenie spraw osobowych pracowników Urzędu Gminy Istebna należało do p. Teresy Łaszewskiej – Sekretarza Gminy Istebna. Natomiast opracowanie sprawozdań należało do pracowników Referatu Finansowego. Nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego sprawowała p. Bronisława Fiedor – Skarbnik Gminy Istebna.

Wniosek nr 8

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Istebna w zakresie prowadzenia spraw kadrowych, w tym prawidłowego sporządzania świadectw pracy, stosownie do § 1 ust. 1 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie szczegółowej treści świadectwa pracy oraz sposobu i trybu jego wydawania i prostowania (Dz. U. Nr 60, poz. 282 z późn. zm.), prawidłowego dokumentowania terminów wpływów do Referatu Finansowego dokumentów płacowych, a także w zakresie naliczania i wypłacania oraz ujmowania w ewidencji księgowej zobowiązań wynikających ze stosunku pracy, stosownie do art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458 z późn. zm.) i art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

– Nieprawidłowo naliczono w grudniu 2014 r. wynagrodzenie p. Danucie Rabin – byłemu Wójtowi Gminy Istebna. Do wyliczenia wynagrodzenia przyjęto nieprawidłową ilość 30 dni pracy, zamiast 21 dni w miesiącu grudniu 2014 r.

Było to niezgodne z § 12 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.). Zgodnie z tymi przepisami, w celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą, i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia - miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności pracownika w pracy z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia odejmuje się od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc. Ponadto, ust. 1 stosuje się także w przypadku obliczania wynagrodzenia pracownika, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, gdy okres pozostawania pracownika w stosunku pracy nie obejmuje pełnego miesiąca.

Wskutek przyjęcia do wyliczenia wynagrodzenia dla p. Danuty Rabin – byłego Wójta Gminy Istebna, zatrudnionej do 5 grudnia 2014 r., nieprawidłowej ilości dni, zaniżono wynagrodzenie o kwotę 600,00 zł brutto. W dniu 4 sierpnia 2015 r. dokonano zapłaty wyrównania za miesiąc grudzień 2014 r.

Ponadto, od kwoty 600,00 zł brutto zostały zapłacone przez Urząd Gminy Istebna odsetki w wysokości 33,22 zł.

Zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zgodnie z zakresem czynności, do obowiązków Podinspektora w Referacie Finansowym należało naliczanie wynagrodzeń pracowników oraz sporządzanie listy płac. Nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego sprawowała p. Bronisława Fiedor – Skarbnik Gminy Istebna. Sprawdzenia list płac pod względem merytorycznym dokonała p. Teresa Łaszewska – Sekretarz Gminy Istebna, zatwierdzili p. Bronisława Fiedor – Skarbnik Gminy Istebna i p. Henryk Gazurek – ówczesny Zastępca Wójta Gminy Istebna.

Wniosek nr 9

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego w zakresie naliczania i wypłacania wynagrodzeń pracownikom Urzędu Gminy Istebna oraz sporządzania list płac, zgodnie z § 12 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie wydzierżawienia i wynajęcia nieruchomości:

- *W dniu 14 stycznia 2013 r. zawarto z dzierżawcą o nr konta 18 (w 2014 r. – nr 4, w 2015 r. – nr 12) umowę dzierżawy nieruchomości gruntowej (części działki nr 3744/3 o pow. 30 m²) na czas nieokreślony w drodze bezprzetargowej, bez uzyskania zgody Rady Gminy Istebna na wydzierżawienie oraz odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tej umowy.*

Stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej; uchwała rady gminy jest wymagana również w przypadku, gdy po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 lat strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość; do czasu określenia zasad wójt może dokonywać tych czynności wyłącznie za zgodą rady gminy. Zgodnie natomiast z art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zawarcie umów użytkowania, najmu lub dzierżawy na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony następuje w drodze przetargu. Wojewoda albo odpowiednio rada lub sejmik mogą wyrazić zgodę na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia tych umów.

Powyższą umowę w imieniu Gminy Istebna zawarła p. Danuta Rabin – była Wójt Gminy Istebna.

W obowiązującej w jednostce uchwale Nr XXIII/178/2004 Rady Gminy Istebna z dnia 30 sierpnia 2004 r. w sprawie określenia zasad wydzierżawiania lub wynajmowania nieruchomości stanowiących własność Gminy Istebna na okres dłuższy niż trzy lata, Wójt Gminy Istebna nie został upoważniony do zawierania umów dzierżawy/najmu nieruchomości na czas nieoznaczony.

- *W latach 2013 - 2015 nie sporządzano wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem/dzierżawę. Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm., Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.), właściwy organ sporządza i podaje do publicznej wiadomości wykaz nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę/najem. Wykaz ten wywiesza się na okres 21 dni w siedzibie właściwego urzędu, a ponadto informację o wywieszeniu tego wykazu podaje się do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w prasie lokalnej oraz w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości, a także na stronach internetowych właściwego urzędu.*

Powyższe dotyczyło postępowań na najem/dzierżawę nieruchomości gruntowych:

- *części (30 m²) działki nr 3744/3, położonej w Istebnej, oddanej w dzierżawę umową z dnia 14 stycznia 2013 r. zawartą na czas nieokreślony,*
- *działki nr 3586 o pow. 1.500 m² położonej w Istebnej, oddanej w najem umową z dnia 2 maja 2014 r. zawartą na okres od 1 maja 2014 r. do 30 września 2014 r., przedłużoną umową najmu gruntu z dnia 1 października 2014 r. zawartą na okres od 1 października 2014 r. do 30 listopada 2014 r.,*
- *części (20 m²) działki nr 3233/2, położonej w Istebnej, oddanej w dzierżawę umową z dnia 24 kwietnia 2015 r. zawartą na czas 2 lat od dnia 1 maja 2015 r.,*

- części (130 m²) działki nr 789/11, położonej w Istebnej, oddanej w najem umową z dnia 29 maja 2015 r. zawartą na okres od 1 czerwca 2015 r. do 31 maja 2016 r.
- Zadania związane z wynajmowaniem/wydzierżawianiem nieruchomości gruntowych, w tym przygotowanie projektów umów najmu/dzierżawy nieruchomości gruntowych, wykonywali na ustne polecenie Wójta Gminy Istebna zarówno pracownicy Referatu Gospodarczego i Rolnictwa, jak i pracownicy Referatu Finansowego. Nadzór nad ww. pracownikami sprawowali Kierownicy tych Referatów.

Wniosek nr 10

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Istebna w zakresie wykonywania czynności związanych:

- z oddawaniem nieruchomości w najem/dzierżawę na czas nieoznaczony, po uzyskaniu zgody Rady Gminy Istebna, stosownie do art. 18 ust. 2 pkt 9a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.),
- z wynajmowaniem/wydzierżawianiem nieruchomości na czas nieokreślony w trybie bezprzetargowym wyłącznie po uzyskaniu zgody Rady Gminy Istebna stosownie do art. 37 ust. 4 ustawy dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm.),
- ze sporządzaniem wykazów nieruchomości przeznaczonych do najmu/dzierżawy, stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 oraz art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

W zakresie sprzedaży i zamiany nieruchomości:

- W latach 2013 - 2014, w postępowaniach na zbycie nieruchomości, przeniesiono własność nieruchomości przed dokonaniem przez nabywcę zapłaty wymaganej przepisami kwoty za jej nabycie, tj:

✓ w dniu 7 października 2014 r. po przeprowadzonym przetargu ustnym nieograniczonym, na mocy umowy sprzedaży, sporządzonej w formie aktu notarialnego Rep. A nr 3889/2014, przeniesiono na rzecz osoby prawnej własność niezabudowanej nieruchomości gruntowej, stanowiącej działkę nr 6770/1 o pow. 6.555 m², za cenę 895.698,30 zł.

Podstawą do zawarcia ww. umowy sprzedaży był protokół z przeprowadzenia przetargu z dnia 19 września 2014 r. sporządzony i podpisany przez Komisję Przetargową, w którym strony uzgodniły, iż nabywca zobowiązuje się wpłacić 400.000,00 zł do dnia 6 października 2014 r. na rachunek bankowy Gminy Istebna, a pozostałą kwotę, tj. 423.598,30 zł do dnia 22 grudnia 2014 r. (ww. terminy płatności zostały następnie powtórzone w treści umowy sprzedaży).

Zapłata za przedmiotową nieruchomość nastąpiła w następujących terminach: 3 października 2014 r. – 400.000,00 zł, 7 października 2014 r. – 72.100,00 zł (przesięgowanie wadium), 19 grudnia 2014 r. – 423.598,30 zł.

Powyższym działaniem naruszono art. 70 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 z późn. zm.), zgodnie z którym cena nieruchomości sprzedawanej w drodze przetargu podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność.

Ze strony Gminy Istebna umowę sprzedaży ww. nieruchomości zawarł p. Henryk Gazurek – Wójt Gminy Istebna (wówczas Zastępca Wójta Gminy Istebna).

- ✓ *w dniu 7 lutego 2013 r. w drodze bezprzetargowej, na mocy umowy sprzedaży sporządzonej w formie aktu notarialnego Rep. A nr 547/2013, przeniesiono na rzecz osoby fizycznej własność nieruchomości gruntowej niezabudowanej, tj. działki nr 2116/3 o pow. 116 m² za cenę 4.292,70 zł brutto.*

Podstawą do zawarcia ww. umowy sprzedaży był protokół z rokowań, sporządzony w dniu 7 lutego 2013 r. przez Inspektora w Referacie Gospodarczym i Rolnictwa, podpisany przez p. Danutę Rabin – była Wójt Gminy Istebna oraz nabywcę nieruchomości. W powyższym protokole strony ustaliły, że cała kwota 4.292,70 zł będzie wpłacona w terminie 7 dni od daty spisania umowy notarialnej na rachunek bankowy Gminy Istebna (ww. zapisy protokołu znalazły odzwierciedlenie w treści umowy sprzedaży).

Zapłata za nieruchomość nastąpiła w pełnej kwocie 4.292,70 zł dnia 11 lutego 2013 r. Powyższe było niezgodne z art. 70 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.), zgodnie z którym cena nieruchomości sprzedawanej w drodze bezprzetargowej może zostać rozłożona na raty, na czas nie dłuższy niż 10 lat. Wierzytelność jednostki samorządu terytorialnego w stosunku do nabywcy z tego tytułu podlega zabezpieczeniu, w szczególności przez ustanowienie hipoteki. Pierwsza rata podlega zapłacie nie później niż do dnia zawarcia umowy przenoszącej własność nieruchomości, a następne raty wraz z oprocentowaniem podlegają zapłacie w terminach ustalonych przez strony w umowie.

Ze strony Gminy Istebna umowę sprzedaży ww. nieruchomości zawarła p. Danuta Rabin – była Wójt Gminy Istebna.

Zgodnie z art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm., Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują następujące zasady gospodarki finansowej: ustalanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego następuje na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

Przeprowadzanie przetargów na zbycie nieruchomości oraz ich zbywanie bez przetargu, a także przygotowywanie i kompletowanie dokumentacji do spraw związanych ze sprzedażą nieruchomości, należało do Inspektora w Referacie Gospodarczym i Rolnictwa. Nadzór w tym zakresie sprawował Kierownik tego Referatu.

Wniosek nr 11

Egzekwować od nabywców nieruchomości gminnych zapłatę wymaganą przepisami kwoty za ich nabycie przed zawarciem umów sprzedaży, stosownie do art. 70 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm.), mając na uwadze art. 254 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.), mając na uwadze art. 44 ust. 2 ww. ustawy o finansach publicznych.

Wniosek nr 12

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy Istebna sporządzających protokoły, stanowiące podstawę do zawarcia umowy sprzedaży, w zakresie ustalania w nich warunków płatności za zbywane nieruchomości, stosownie do

art. 70 ust. 1 i ust. 2 oraz ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015 r., poz. 782 z późn. zm.), mając na uwadze art. 68 i art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1113 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wносить do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Ponadto informuję, że w dniach od 21 sierpnia do 26 sierpnia 2015 r. Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili kontrolę doraźną gospodarki finansowej w Szkole Podstawowej nr 2 w Koniakowie /Rastoka/. Ustalenia kontroli zawarte zostały w odrębnym protokole podpisanym w dniu 28 sierpnia 2015 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Do Dyrektora kontrolowanej jednostki zostało skierowane odrębne wystąpienie pokontrolne.

PREZES
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej